

■■■■■■■■ Rättvis  
■■■■■■■■ skatteprocess

# Remissyttrande

## Remiss av betänkandet SOU 2023:49 *Skyddet för EU:s finansiella intressen – Ändringar och kompletteringar i svensk rätt*

Finansdepartementet  
Skatte- och tullavdelningen  
Alicia Eklund  
103 33 Stockholm  
Fi2023/02386

Stiftelsen Rättvis skatteprocess vill härmed lämna följande yttrande om remissen av betänkandet *Skyddet för EU:s finansiella intressen – Ändringar och kompletteringar i svensk rätt* (SOU 2023:49).

### **Om Rättvis skatteprocess**

*Rättvis skatteprocess är en oberoende insamlingsstiftelse grundad 2016, som hjälper privatpersoner och småföretagare som blivit orättvist behandlade i skatteprocessen att tillvarata sina rättigheter. Stiftelsen arbetar genom att främja domstolsprövningar, forskning, utbildning och allmän debatt för att bidra till en rättssäkrare och rättvisare skatteprocess.*

### **Våra synpunkter**

EU-kommissionen har genom en formell underrättelse 9 februari 2022 meddelat Sverige att kommissionen anser att Sverige inte har implementerat direktiv EU 2017/1371 (SEFI-direktivet) tillräckligt, genom att inte kriminalisera muntligt lämnade oriktiga uppgifter på mervärdesskatteområdet respektive lämnande av i sig korrekta uppgifter som lämnats inom ramen för mervärdesskattebedrägeri.

I utredningsbetänkandet föreslås en mer långtgående reglering än vad som krävs av direktivet, genom att muntligt lämnade uppgifter ska kunna ligga till grund för skattetillägg, att regleringen ska omfatta andra skatter än mervärdesskatt, och att den ska gälla bortom de villkor som direktivet omfattar (transaktionen ska omfatta två eller fler medlemsstater och handla om mer än tio miljoner euro).

Det huvudsakliga skäl som anförs i betänkandet för att innefatta även skattetillägg är att regleringarna i skattebrottslagen och skatteförfarandelagen av lämnande av oriktig uppgift ska vara enhetliga. Till detta vill Rättvis skatteprocess anföra följande.

Vid skattebrott ställs krav på att uppsåt eller grov oaktsamhet kan påvisas. Dessa krav är enligt rättspraxis väsentligt högre än motsvarande krav enligt skatteförfarandelagen, vilket framgår av bland annat ett stort antal rättsfall avseende skatterättsligt företräddans ansvar. Rättvis skatteprocess har under lång tid efterlyst ett klagande om vari skillnaden ligger vad gäller bedömningen av grov oaktsamhet inom straffrätten respektive den skatterättsliga förvaltningsrätten. Enligt förarbeten till skatteförfarandelagen ska bedömningen av grov oaktsamhet vägledas av den straffrättsliga bedömningen, som tar sikte på grövre fall av vårdslöshet.

Denna bedömning är helt frånvarande i betänkandets behandling av frågan om skattetillägg utifrån muntligt lämnade oriktiga uppgifter. Med nuvarande lagstiftning och praxis påförs skattetillägg per automatik vid lämnande av oriktig uppgift. Ett tillnärmande av straffrätten och förvaltningsrätten på skatteområdet av bedömningen av ansvar för lämnande av oriktig uppgift väcker frågan om huruvida ansvar ska påföras automatiskt eller efter en bedömning av de subjektiva rekvisiten. Av betänkandet att döma tycks enbart objektiva rekvisit vara aktuella, för att fastställa att en oriktig uppgift har lämnats, till ledning för straffansvar.

En kriminalisering av och påförande av skattetillägg för muntligt lämnande av oriktiga uppgifter skulle också innebära att ett flertal bevisfrågor aktualiseras. Vad som konstituerar att det "klart framgår" att en muntlig uppgift är oriktig är oklart och riskerar för den enskilde att leda till situationer med omvänd bevisbörda. I betänkandet utreds inte denna aspekt, vilket är en betydande brist.

Rättvis skatteprocess avstyrker förslaget om att muntliga uppgifter ska kunna medföra skattetillägg. Vi anser att påförande av skattetillägg ska kräva att grov oaktsamhet kan påvisas, och att detta ska utdömas efter domstolsprövning. Utredningen har inte tillräckligt beaktat att skattetillägget är att betrakta som ett straff ur Europarättslig synpunkt, och därför inte bör kunna påföras lättvindigt.

Sven-Åke Bergkvist

Ordförande

Insamlingsstiftelsen Rättvis skatteprocess